

Evidencijski broj / Article ID: 16594178
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

EKSKLUZIVNO

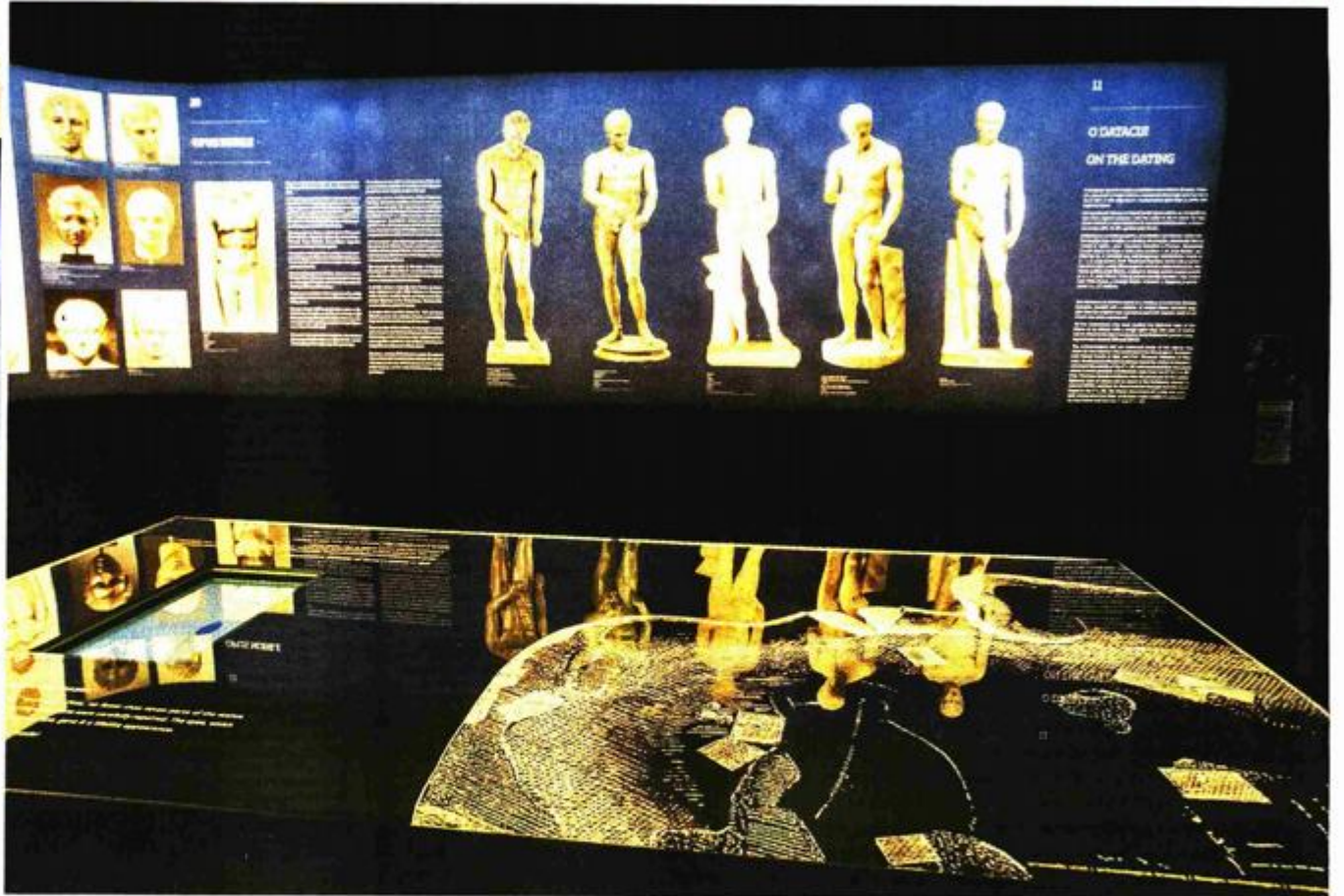
Jutarnji prvi
razgledao
postav Muzeja
Apoksiomena
na Lošinj
STR. 30-31

REPORTERI JUTARNJEG RAZGLEDALI NOVI MUZEJ APOKSIOMENA

Plava soba (gore) i ulaz u muzej (dolje) koji je smješten unutar palače Kvarner, na samoj obali, neposredno uz more

MUZEJ APOKSIOMENA
 MUSEUM OF APOXYOMENOS

PIŠE
**PATRICIA
 KIŠ**

SNIMA
**TOMISLAV
 KRIŠTO/EPH**

Palača Kvarner na Rivi lošinjskih kaptana u Malom Lošinj, historicistička je palača blijedožute boje, kad dolazite s mora, proviruje između nekoliko brodica parkiranih ispred nje. Unutar palače nalazi se Muzej Apoksiomena. Antički kip - klasična zgrada, u toj bi se kombinaciji mogao očekivati klasični muzej. No, Muzej Apoksiomena sve je samo ne klasičan, u fantazmagoričnom se postavu izmjenjuju šarena soba, u uspjeljoj kombinaciji žarkih boja tepiha, interaktivni postav kojim se objašnjava povijest kipa, pa potom soba "odjevena" u bijelo, u kojoj je sam brončani kip antičkog atleta.

Gradonačelnik Lošinja

Prošlo je samo nešto manje od dvadeset godina otkad ga je kod otočića Velo Orluje kod Lošinja prvi put, na dubini kojih 45 metara, ugledao belgijski ronilac René Wouters. Belgijski ronilac u međuvremenu je preminuo, i nije nažalost dočekao sutrašnje otvorenje muzeja. Kip je u međuvremenu bio na restauraciji, pa je potom putovao po međunarodnim izložbama, od pariškog Louvrea, preko losangeleskog muzeja Paul Getty, do londonskog British Museuma, na izložbi čija je tema bila "Definicija ljepote", a na kojoj je kip s Lošinja, gotovo savršenih proporcija, visok 192 centimetra, u sportskoj pozi, i malo pognute glave, bio jedan od glavnih izložaka.

U Malom Lošinj, zadovoljni su da su se izborili da muzej bude kod njih, a ne u Zagrebu, Rijeci ili Zadru, kako se na samom početku razmatralo. Kako je postignuto da kip bude in

Antički kip, klasična zgrada i suvremeni postav

Sedamnaest godina od otkrića 'Atleta' je dobio i svoj 'dom' koji se sutra otvara

U ovoj su sobi mnogi tekstovi koji su do sada izašli o brončanom kipu

situ, objasnio nam je gradonačelnik Malog Lošinja Gari Cappelli: "Muzej je, sada to mogu reći, nadmašio sva moja očekivanja. I smatram da je izgra-

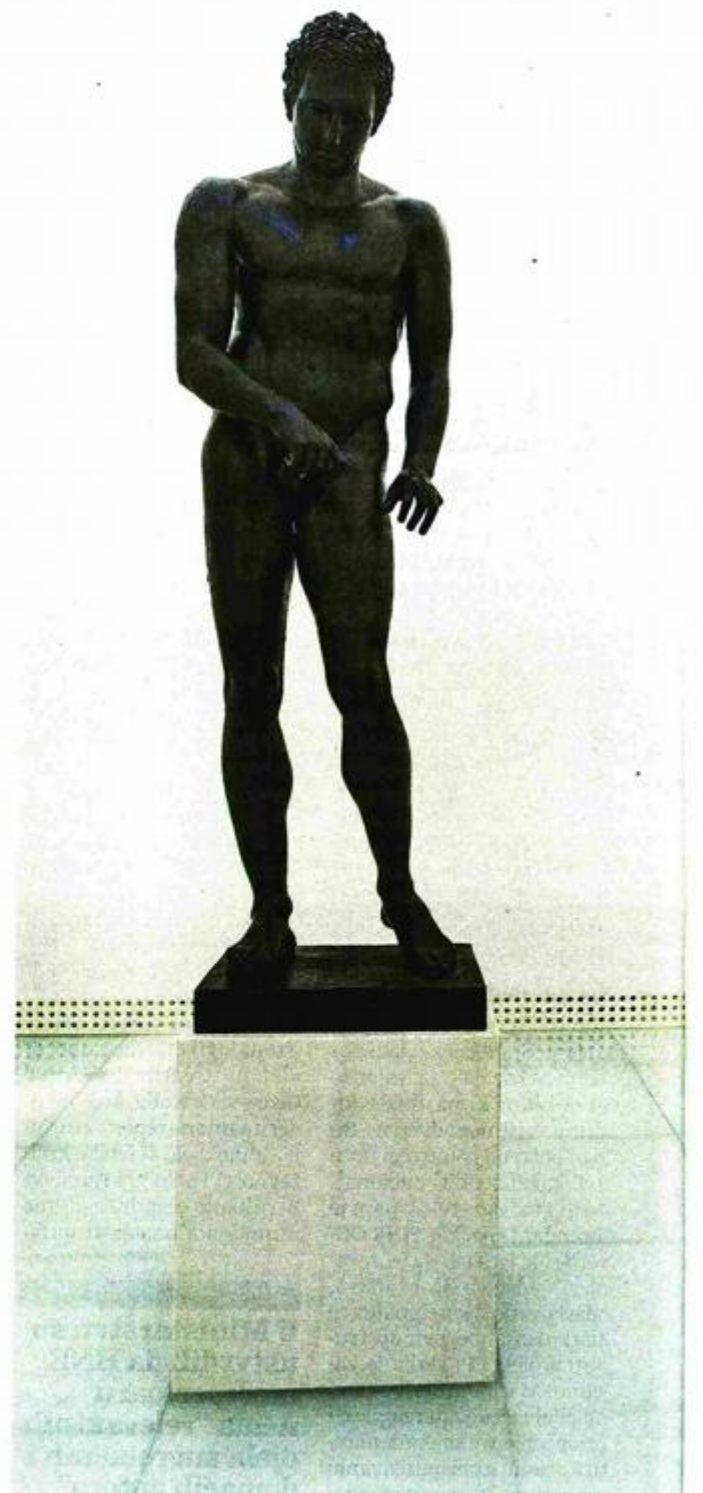
đen točno gdje je trebao biti. Praksa je u svijetu da se tako vrijedni nalazi zadrže točno na mjestu gdje su pronađeni, a uostalom, u većim bi se sre-

dinama, lako je moguće, i izgubio u mnoštvu. Budući da je lik atleta, sportaša, povezan sa zdravljem, nastavljamo daljnje brandiranje muzeja upravo po ovom principu. Zanima nas ova vrsta kulturnog turizma."

25 milijuna kuna

Muzej je smješten u palaču čija se fasada nije smjela mijenjati pa je projekt postavljen kao kuća u kući, umetnut unutar građevine. Riječ je o čeličnom kavezu obloženom bijelom, glatkom limenom oblogom.

Iznutra, niz je soba i muzej izgleda, bez ikakvog pretjerivanja, impresivno. Kip se na-

APOKSIOMENA U MALOM LOŠINJU

Šarena i Crvena soba (desno) te Crna soba (dolje i lijevo) nazvane su po dominantnim bojama i sve vode prema glavnom izložku, koji je iznad njih

Soba u kojoj je kip posve je bijela, surađivale su Vanja Ilić i Branka Donassy

Arhitekti Idis Turato i Saša Randić na natječaju su pobijedili 2009. Ovo je rezultat

lazi na posljednjoj etaži, posjetitelji se prethodno kreću po sobama, uz miris mediteranskog bilja, glazbu i stručno upoznavanje s povijesti ovog kipa.

"Muzej je inspiriran likovnošću, posebno talijanskom umjetnošću 60-ih godina, specijalizmom, djelima Lucia Fontane, Alberta Burrija, a posebno Enrica Castellanija", tumači Idis Turato. Ovdje inspiracija likovnošću ne prestaje, naime, neki su zidovi muzeja i iznutra obojani plavom bojom kakvu je koristio likovni mag Yves Klein.

Na natječaju za Muzej u koji je uloženo 25 milijuna kuna pobijedio je 2009. riječki biro Randić-Turato. Inicijalnu ideju tumači Saša Randić: "Posjetitelj do Apoksiomena dolazi kroz seriju različitih prostora, postupno se pročišćuje od vanjskih utjecaja i priprema na susret s kipom."

Apoksiomen se nalazi u Bijeloj sobi, kako ništa ne bi ometalo pogled na njega. Na ovoj je sobi radila arhitektica Vanja Ilić, a izvedena je u realizaciji modnog ateljea Branke Donassy, inače arhitektičine majke. Riječ je, u stvari, o tekstilnoj instalaciji, u kojoj se čini kao da arhitektica i dizajnerica "šivaju" sobu". Kako tumači Vanja Ilić: "Konceptiju ateljea primijenile smo na sobu u kojoj je kip kako bi se postigla raspršena, nenametljiva rasvjeta i neutralna pozadina za njegovu prezentaciju. Čitav prostor oblikovan je u opnu od elastičnog tekstila. I načinom izvedbe i materijalom postignuta je potpuna dematerijalizacija prostora."

U Šarenoj sobi, takozvanoj

Sobi tepiha, predviđene su filmske projekcije, gledalište je poput amfiteatra, a na tepih je prenesen crtež, čiji su boje, uzorak, crtež i motivi nastali po uzoru na zamišljano duboko podmorje, ili klasja žita iz nekog davnog vremena. Kao inspiracija poslužili su, u ovoj sobi, i motivi žitarica i sjemenki pronadene u tijelu kipa, smišem koji je boravio u šupljini skulpture. Uz gnijezdo miša, podsjetimo, u kipu su pronadene komadići drva, grančice, sjemenke plodova, koštice masline i trešnje.

Restauratorica, pak, Iskra Karniš Vidović, koja je među suradnicima koji su se pobrinuli i za stručni dio koji tumači o kipu (kojih je najviše u tzv. Crnoj sobi), i restauraciju, kaže, pak, kako je kip putovao u tajnosti, uz policijsku pratnju i u specijalno opremljenom vozilu za prijevoz umjetnina, te kako su u Hrvatskom restauratorskom zavodu napravili posebnu konstrukciju za prihvrat umjetnine.

Organski materijal

Na vrhu je vidikovac, a u sklopu muzeja je i restoran. Apoksiomen je već brendiran, a među suvenirima koji su izrađeni su i čaj, lošinjske trave, replike antičkih posuda, ogrlice, knjiga "Apoksiomenova antička kuhinja" Adriana Nikolića i Lidije Kosmos... Dvjestotinjak je radnika u ugostiteljstvu poučavano o kipu, kako bi mogli govoriti turistima o njemu.

Od osam do sada poznatih varijacija Apoksiomena, lošinjski je najcjelovitiji i jedan od rijetkih dobro sačuvanih kipa iz drugog ili prvog stoljeća pr. Krista. U lošinjskom je pijesku prethodno ležao dva stoljeća, a prema radiokarbonskom datiranju organskog materijala, struka smatra kako je na Lošinju dospio u 1. st. poslije Krista. Zašto, i gdje je u međuvremenu bio, nije još do kraja riješeno. Ima još misterija oko Apoksiomena... ●

